

! Godkänd för publicering
27 september 2017.

Fluorlack billigare än fissurförsegling

Effekterna och kostnaderna för fluorlack respektive fissurförsegling som förebyggande kariesbehandling för nyrupterade 6-årständer har undersökts i en studie i Wales. Resultatet tyder på att metoderna är likvärdiga, men att fluorlackning är något mer kostnadseffektivt.

Studieförfattarnas syfte var att jämföra effekt och kostnader av fluorlack eller fissurförsegling som behandling för nyrupterade 6-årständer [1, 2]. Undersökningen omfattade 1 016 barn mellan 6 och 7 år som behandlades på mobila kliniker vid skolor i socioekonomiskt utsatta områden i södra Wales.

Alla tänder hos de som inkluderats var kliniskt kariesfria vid starten. Efter slumpmässig fördelning behandlades hälften av barnen med fissurförsegling (Delton) som kontrollerades var sjätte månad i tre års tid. Den andra gruppen fluorlackades (Duraphat) var sjätte månad. Alla behandlingar utfördes av tandhygienister. Utfallsmåttet var andelen barn som utvecklade dentinkaries i de behandlade tänderna.

Resultaten visade inga signifikanta skillnader mellan grupperna; 17,5 procent av barnen i fluorlackgruppen fick dentinkaries i minst en 6-årstand och motsvarande siffra i förseglingsgruppen var 19,6 procent.

Interventionskostnaden var 74 pund per barn i fissurförseglingsgruppen och 64 pund per barn i fluorlackningsgruppen. Total kostnad (inklusive övriga tandvårdsbesök och inkomstbortfall för medföljande förälder) under tre års tid var 529 pund per barn med försegling och 457 pund per barn med fluorlackning. Skillnaden på 72 pund var statistiskt signifikant.

Som effektmått för kostnadseffektivitetsanalysen studerades både QALY (Quality-Adjusted Life-Years) – med hjälp av instrumentet CHU-9D – samt QATY (Quality-Adjusted Tooth-Years). Båda dessa mått påvisade mycket små (ej signifikanta) skillnader mellan behandlingarna. I en modellering över tio år ökar sannolikheten att fluorlackning är kostnadseffektivt jämfört med fissurförsegling.

VI BEDÖMER ATT DETTA är en stor och robust studie med relativt litet bortfall (18 procent). Deltagarna undersöktes av sex olika tandläkare som var kalibrerade men inte blindade. Mindre än var femte deltagare fick karies i 6-årständerna under 3-årsperioden, vilket får anses vara ett gott resultat med tanke på att barnen hade hög kariesrisk. Den hälsoekonomiska analysen är väl genomförd och visar att fissurförsegling leder till något ökade kostnader och med tendens (ej signifikant) till sämre effekt. Fluorlackning bedöms därför som det kostnadseffektiva alternativet.

SAMMANFATTNINGSVIS TYDER resultaten på att oklusal karies i nyrupterade 6-årständer hos barn med hög kariesrisk kan förebyggas med både fissurförsegling och fluorlack, men kostnaderna för lackningarna var något lägre. Studien analyserar dock inte om dessa strategier är kostnadseffektiva jämfört med ingen intervention eller med vård som vanligt. ●

Kommenterad studie

1. Chestnutt IG, Playle R, Hutchings S, et al. Fissure Seal or Fluoride Varnish? A Randomized Trial of Relative Effectiveness. *J Dent Res* 2017; 96: 754–61.
2. Chestnutt IG, Hutchings S, Playle R, et al. Seal or Varnish? A randomised controlled trial to determine the relative cost and effectiveness of pit

and fissure sealant and fluoride varnish in preventing dental decay. *Health Technol Assess* 2017; 21: 1–256.

Författare

Svante Twetman (bild), prof, specialtandläkare, odont dr, Odont institut, Det sundhetsvidenskabelige fakultet, Københavns universitet, Danmark.
E-post: stwe@sund.ku.dk

Thomas Davidson, docent i utvärdering och hälsoekonomi, avd för hälso- och sjukvårdsanalys, Inst för medicin och hälsa, Linköpings universitet; HTA-O, Malmö högskola.